

СЕКЦІЯ 6
РОЗВИТОК ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ І МАРКЕТИНГОВІ
ТЕХНОЛОГІЇ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНИХ ЗМІН В ЕКОНОМІЦІ

DMYTRYSHYN M.V.,
Ph.D in economic science, senior lecturer in accounting and finance department,
Ivano-Frankivsk educational and scientific institute of management,
Ternopil national economic university,
Ivano-Frankivsk, Ukraine

FINANCIAL LITERACY AND FINANCIAL CULTURE
OF UKRAINIAN PEOPLE IN CONTEXT OF INTEGRATION
ONTO THE EUROPEAN UNION

In scientific areas, contemporary politics, news and even common everyday gossip a lot can be heard about our way to Europe. Indeed, economic development, prosperity and welfare, human rights, public safety as European values are very attractive to many Ukrainians. According to the sociological research, conducted by The Ilko Kucheriv Democratic Initiatives Foundation in late 2015, half of all respondents in our country believe that Ukraine will benefit from joining the European Union [1]; although, changes for better are expected by everyone, either supporters or opponents of European integration.

Unfortunately, so often disappointed, many times deceived, our fellow citizens no longer believe in lightning improvement, criticize the government and can't see the way to change something by themselves. Reflecting on our contribution to the development of the country, lost faith in own abilities, each of us can compare one's efforts with a 'drop in the sea'. However, according to the famous Ukrainian poet Vasyl Symonenko: '... to the sea not to dry out, a lot of drops are needed...' [2]. Average Ukrainian can change a lot in our country starting with himself of herself.

Of course in a market economy everything, even the intangible, often has its value and price. Furthermore, children are involved in some financial relations every day. In order to improve the welfare of the state, we must firstly improve individual well-being in particular. At this stage, we believe that paternalistic relationships of the state and its citizens can no longer give the desired results at once. Europeans, residents of other developed countries, consistently has formed a strong middle class. Its representatives are the driving force and a guarantee for economic development. It all starts with people and ends with them too.

The middle class is not fully formed in Ukraine. Of course, if we reject the poorest, marginalized people and the richest – so-called 'the oligarchs' or other owners of a big businesses, the rest will be middle class. However, standards of living

of Ukrainians and Europeans are different (75 place for Ukraine in quality of life ranking and leadership positions for European countries [3]). Recently, we have already managed to learn a little about the way to earn money (often for extra work or even through emigrating abroad). Now it's time to learn about rational spending of our personal financial resources.

The question of increasing of financial literacy and financial culture of the population in Ukraine is a research subject of many modern scholars in the area of personal finance, including T. Kizyma [4] Y. Paczkowskiy [5] T. Smovzhenko [6] N. Yasynska [7] and others. The definition of human financial literacy researches generally understand as some practical skills in managing person's budget and a clear understanding in the way to save and multiply earned money. Financial culture is a broader category, which provides the efficient financial thinking, the ability to make correct financial decisions facing changes of variable internal and external environment.

To sum up, the accounting of personal daily income, costs, savings and available wealth; regular scheduling of everyday financial transactions; the analysis of personal budget dividing income on fixed and variable, costs – on urgent, desirable and undesirable; permanent research of family's financial relations are considered the primary measures and necessary conditions for building an effective, dominant middle class in Ukraine and extending qualified management solutions of our compatriots. These and other seemingly simple steps, should become standard practice for every Ukrainian. Then we can prove to ourselves and a whole Europe that we have deserved a better life and we can achieve much more by starting with yourself. Aware, financially literate, well-educated society is competent to implement real European values in our country.

References

1. How the Ukrainians understand the Eurointegration, the expectations and attitudes of society (infographics) [Electronic resource]. – Access: http://www.dif.org.ua/ua/commentaries/sociologist_view/k-ukrainci-infografika.htm (in Ukrainian).
2. V. Symonenko. Drop in the ocean [Electronic resource]. – Access: <http://vasylsymonenko.in.ua/poeziya/kraplya-v-mori/#.VwElSnqH5Pk> (in Ukrainian).
3. Quality of life [Electronic resource] – Access: http://www.numbeo.com/quality-of-life/country_result.jsp?country=Ukraine
4. Kizyma T. O. Personal finance: the modern paradigm and the dominant of development : monograph / T.O. Kizyma. – K. Znania, 2010. – 431 p. (in Ukrainian).

5. Paczkowski Y. F. Consumer behavior of Ukrainian households : monograph / Y. F. Paczkowski, A. A. Maksymenko; - Lviv, The Ivan Franko National University of Lviv., 2014. – 289 p (in Ukrainian).

6. Financial literacy : tutorial / edited by Dr. of Economics Science, Prof. T. S. Smovzhenko. – 2nd addition, corrected and expanded. – K., 2013. – 311 p (in Ukrainian).

7. Yasynska N. A Managing personal finances : tutorial / N. A. Yasynska. – Lviv: Lviv Polytechnic National University publisher, 2015. – 352 c (in Ukrainian).

ГЕЛЬМАН В.М., к.е.н., доцент,
САВЕЛЬСВА Д.Р.,
Запорізький національний університет,
м.. Запоріжжя

МЕТОДИ ОЦІНКИ ПЕРСОНАЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ

Будь-яка оцінка є наслідком порівняння об'єкта з певними еталонами, нормативними вимогами, загальновідомими параметрами. Не є винятком і оцінка персоналу, яка передбачає порівнювання певних характеристик людини — професійно-кваліфікаційного рівня, ділових якостей, результатів праці — з відповідними параметрами, вимогами, еталонами. Отож, правомірним є твердження, що оцінювати персонал — це значить порівнювати «ідеального» працівника з тією реальною людиною, що працює в конкретній фірмі на конкретній посаді. Оцінка персоналу полягає у визначенні того, якою мірою кожний працівник досягає очікуваних результатів праці й відповідає тим вимогам, які впливають з його виробничих завдань.

Основними цілями оцінки персоналу є: адміністративна, яка полягає в прийнятті кадрових рішень на об'єктивній і регулярній основі (розміщення кадрів, їх переміщення та оплата праці); інформативна — забезпечення керівників необхідними даними про кількісний та якісний склад персоналу; мотиваційна — орієнтація працівників на покращення трудової діяльності в потрібному для організації напрямку.

Інструментарій системи оцінки персоналу сформувався під впливом потреб вирішення практичних завдань виробничо-управлінської діяльності на основі певних методів. Методи оцінки персоналу мають відповідати структурі підприємства, характеру діяльності персоналу, цілям оцінки, бути простими і зрозумілими; включати 5-6 кількісних показників, поєднувати письмові та усні